



Gemeente Groningen
t.a.v. dhr. A. de Weerd

Datum: 21 juni 2023

Ons kenmerk: CRA 2023-6

Onderwerp: Afschaffen zoektermijn jongeren in de bijstand

Geachte meneer de Weerd, beste Arnold,

Op 13 juni ontvingen wij uw verzoek tot advisering, waarvoor dank. U vraagt een advies over het voornemen om per 1 september 2023 de zoektermijn voor jongeren in de bijstand af te schaffen.

Aanleiding

In de Participatiewet is opgenomen dat jongeren tot 27 jaar bij de aanvraag van een bijstandsuitkering eerst vier weken lang moeten zoeken naar een baan of opleiding. De gemeenteraad heeft aangegeven om de zoektermijn van vier weken te willen afschaffen. Het college geeft aan dat na het aanpassen van de werkprocessen dit per 1 september 2023 ingevoerd kan worden.

Rapport Nationale ombudsman

Het rapport 'watertrappelen in de bijstand' ^{*1} omschrijft de problemen waar jongeren tegen aan kunnen lopen als zij eerst vier weken moeten zoeken naar een baan of opleiding. Vaak zijn zij al langere tijd zoekende en kunnen zij zonder ondersteuning niet verder. De ombudsman onderstreept ook de noodzaak van het afschaffen van de vier weken zoektermijn.

Reactie kabinet op rapport 'watertrappelen in de bijstand'

In de begeleidende brief bij de reactie van het kabinet zegt van minister Carola Schouten, *'Wij willen de menselijke maat terugbrengen in ons sociale zekerheidsstelsel, uitgaan van vertrouwen en zorgen voor bestaanszekerheid voor kwetsbare mensen.'* Uitgaan van vertrouwen betekent ook jongeren vertrouwen dat zij niet voor niets zich komen melden bij het loket voor een bijstandsuitkering. Een citaat uit de reactie van het kabinet, *'Het behoort vervolgens tot de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van gemeenten en de professionaliteit van de uitvoering ter plaatse om, afhankelijk van de individuele jongere tot 27 jaar en diens omstandigheden, de afweging te maken de zoektermijn wel of niet toe te passen.'* De reactie van het kabinet lijkt meer ruimte te geven aan het eventueel afschaffen van de zoektermijn voor jongeren.

*1 <https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/20220183%20Watertrappelen%20in%20de%20bijstand.pdf>

Overwegingen

Het stellen van een leeftijdsgrens voor bestaanszekerheid kan gezien worden als leeftijdsdiscriminatie. Wanneer jongeren 18 jaar worden zijn ze voor de wet volwassen tenzij het om de financiën gaat, dan dienen de ouders de jongere te onderhouden. Voor ouders is het, over het algemeen genomen, niet mogelijk om een of meerdere volledig huishouden(s) erbij te financieren. Uitsluiting of uitstel van hulp kan de jongere (ernstig) in de problemen brengen en bovendien het vertrouwen in de overheid schaden.

Advies

Jongeren verdienen een goede start van het volwassen leven. Beginnen met een (dreigende) schuld is niet bevorderlijk voor het welzijn, het levert stress op welke het alleen maar lastiger maakt de juiste stappen te zetten. De Cliëntenraad steunt het voornemen voor afschaffing van de zoektermijn voor jongeren van harte.

Met vriendelijke groet,

Fred de Jong

Voorzitter Cliëntenraad Werk en Inkomen

I.a.a. Aaldert van Lingen, leden CR, leden ASDG